

Rīgā

Atzinums Nr. 10
par AS “HRC Libau” plānotā energokompleksa izveides Liepājā
ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2013.gada 16.novembrim.

Paredzētās darbības ierosinātājs – AS “HRC Libau”, reģistrācijas Nr.40103256729, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050.

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs – AS “HRC Libau”, reģistrācijas Nr.40103256729, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050.

Pamatojoties uz 2010.gada 19.augustā Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto HRC AG energokompleksa izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, 2010.gada 3.novembrī iesniegto konsolidēto noslēguma ziņojumu un 2010.gada 13.novembrī iesniegtajiem precizējumiem konsolidētajā noslēguma ziņojumā, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma ”Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19.pantu.

- 1. Paredzētās darbības nosaukums** – HRC AG energokompleksa izveide.
- 2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta** – Liepājā, Pulvera ielā 6 (kadastra Nr.17000110392) un Pulvera ielā 8 (kadastra Nr.17000110094), Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā.
- 3. Īss paredzētās darbības raksturojums.**

Ietekmes uz vidi novērtējums HRC AG energokompleksa izveidei tika uzsākts 2009.gada 10.decembrī, kad Vides pārraudzības valsts birojs, izskatot SIA “COENCO” iesniegumu ietekmes uz vidi novērtējumam akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidei, pieņēma lēmumu Nr.505 par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu paredzētajai darbībai, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantu un šā likuma 1.pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 1.punktu. 2010.gada 20.maijā SIA “COENCO” (reģistrācijas Nr.40103212315, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050) informēja Vides pārraudzības valsts biroju, ka 2010.gada 18.maijā SIA

“COENCO” ir noslēgusi vienošanos Nr.180510 ar AS “HRC Libau” (reģistrācijas Nr.40103256729, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050) par to, ka AS “HRC Libau” pārņem SIA “COENCO” pienākumus un tiesības saistībā ar iepriekš plānoto akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidi Pulvera ielā 6 un Pulvera ielā 8, Liepājā. Projekta nosaukums “Akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveide” ir nomainīts uz “HRC AG energokompleksa izveide”.

Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīto HRC AG energokompleksa izveide paredzēta Liepājā, Pulvera ielā 6 (kadastra Nr.17000110392) un Pulvera ielā 8 (kadastra Nr.17000110094), Liepājas speciālās

ekonomiskās zonas teritorijā. Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar spēkā esošo Liepājas pilsētas teritorijas plānojumu tā ir Liepājas ostas teritorija, kurai noteiktais izmantošanas mērķis ir ražošanas un noliktavu apbūves teritorija, kurai nav noteikti specifiski izmantošanas aprobežojumi. Uz dienvidiem no plānotā uzņēmuma teritorijas atrodas tekstiluzņēmums AS "Lauma". Savukārt Pulvera ielā 4 atrodas garāžu komplekss "Ziemeļi – 22" un Pulvera ielā 10 atrodas SIA "Solo" noliktavas. Karostas kanāla otrā krastā, iepretī piestātnēm Nr.30 un 30A, izvietots "Baltic Transshipment center" un Karostas cietums, kas iekļauts valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Plānotā uzņēmuma teritorijas apkārtnē (400 m līdz 1300 m attālumā) atrodas daudz dažādu uzņēmumu. Tuvākās dzīvojamās mājas atrodas uz dienvidaustrumiem un rietumiem no būvniecībai paredzētās teritorijas Ziemupes, Ventspils, Krūmu, Piltenes un Ziemeļu ielās (aptuveni 370 m līdz 820 m attālumā). Plānotā uzņēmuma teritorijas apkārtnē (430 m līdz 1500 m) atrodas 8 izglītības iestādes, vistuvāk no tām Liepājas tūrisma un tekstila skola un vistālāk Liepājas 2.mūzikas vidusskola.

Uzņēmuma izveide paredzēta aptuveni 20 ha lielā platībā. Uzņēmumā paredzēts pārstrādāt aptuveni 450 000 t akmeņogļu gadā (vai 1233 t diennaktī), kuru sastāvā ir vismaz 80% oglekļa, saražojot gadā līdz 310 000 t koksa. Pirolīzes procesa laikā, kas ilgs 59 h, plānots iegūt augsti rafinētu koksu un deggāzi. Izmantotās tehnoloģijas – koksa autotermiskā gazifikācija, izmantojot gaisa plūsmu, ekoloģiskā priekšrocība, kā norādīts ziņojumā, ir tā, ka ogļu masas termiskās sadalīšanās produkti, kas satur kaitīgus komponentus, tiek neitralizēti, tos pilnībā sadedzinot aiz pirolīzes zonas. Karstās dūmgāzes paredzēts izmantot tvaika ieguvei, kuru tvaika turbīnā izmantos elektroenerģijas ražošanai, un daļu siltuma - enerģijas ražošanai, kuru plānots nodot SIA "Liepājas Enerģija" Liepājas pilsētas centralizētajai siltumapgādei. Ziņojumā norādīts, ka gadā veidosies līdz 855000 t tvaika, no kura plānots iegūt aptuveni 182200 MWh elektroenerģijas un līdz 400300 MWh siltumenerģijas.

Pamatā uzņēmumā plānots izmantot akmeņogles, kas iegūtas Brazīlijā, Krievijā, Kanādā un Austrālijā. Produkciju – koksu plānots realizēt Zviedrijā, Norvēģijā vai Dānijā. Aptuveni 360000 tonnu akmeņogļu gadā (80% no patēriņa) paredzēts piegādāt ar 5000 tonnu kravnesības kuģiem, kuru garums nepārsniedz 100 m. Atbilstoši ziņojumā norādītajam AS "HRC Libau" 2010.gada 16.jūlijā ir parakstījusi vienošanos par piestātņu Nr.30 un Nr.30A izmantošanu, kas aizņem 3 ha sauszemes teritorijas. Piestātnes ir piemērotas iepriekš minēto kuģu apkalpošanai, ir labā tehniskā stāvoklī un tajās var izvietot nepieciešamās izkraušanas/iekraušanas iekārtas.

Uzņēmuma darbības nodrošināšanai plānoti līdz 100 ostas apmeklējumi gadā. Aptuveni 90000 tonnu akmeņogļu gadā (20%) paredzēts piegādāt pa dzelzceļu no Eirāzijas. Saražoto koksu līdz 248000 tonnām gadā paredzēts transportēt ar kuģiem un līdz 62000 tonnu gadā pa dzelzceļu. Būvniecībai paredzētās teritorijas dienvidu daļa pieguļ dzelzceļa pievedceļam uz AS "Lauma" teritoriju, bet ziemeļu daļa – pievedceļiem uz Ziemeļu parku. Pa dzelzceļu kravas plānots piegādāt Ziemeļu parkā, pagarinot sliežu ceļus un izvietojot uz tiem akmeņogļu atlaidināšanas un izkraušanas boksus. Lai piegādātu plānoto akmeņogļu daudzumu, būs nepieciešami 2 vilcienu sastāvi ar 20 vagoniem nedēļā. Piebraukšana teritorijai ar autotransportu tiek nodrošināta pa Pulvera un Ventspils ielām, kurās patlaban ir zema satiksmes intensitāte (20 līdz 30% no maksimālās caurlaides spējas). Ar autotransportu plānots piegādāt kalcija oksīdu un kalcija hidroksīdu, kas nepieciešami gaisa attīrīšanas

iekārtām, dīzeļdegvielu uzņēmumā izmantojamajiem mehānismiem, kā arī izvest saražoto klinkeru. Uzņēmuma izveides rezultātā netiek prognozēta būtiska ietekme uz satiksmes intensitāti, jo satiksmes intensitāte varētu pieaugt par aptuveni 40 smago automašīnu pārvadājumiem mēnesī.

Akmeņogļu atļaidināšanai paredzēts izveidot atļaidināšanas boksu 9 vagoniem (vienlaicīgi aptuveni 450 t akmeņogļu), kā arī pirms izkraušanas, nepieciešamības gadījumā, akmeņogles paredzēts mitrināt. Akmeņogļu izkraušana no kuģiem un vagoniem paredzēta slēgta tipa troksni izolējošā izkraušanas boksā, kurā ierīkota atsūces ventilācija, kas aprīkota ar putekļus uztverošiem filtriem. No kuģiem un vagoniem akmeņogles izbērs koniskā teknē un pa divām slēgta tipa, zem vai virs zemes izvietotām tranportierlentu galerijām tās paredzēts nogādāt uzņēmuma teritorijā izvietotajā akmeņogļu pirmapstrādes blokā. Līdzīgi plānota koksa transportēšana no uzņēmuma. Pirmapstrādes blokā paredzēts uzstādīt separatoru un primāro akmeņogļu drupinātāju. Separatorā no akmeņoglēm tiks atdalīti akmeņi, koka gabali un metāla gabali. Attīrītās akmeņogles primārajā ogļu drupinātājā paredzēts sasmalcināt frakcijā, kuras izmērs nav lielāks par 40 mm. Sadrupinātās akmeņogles paredzēts uzglabāt 10 slēgtos bunkuros, līdz kuriem tās tiks nogādātas pa slēgta tipa transportieri. Bunkuros paredzēts uzglabāt 26000 t līdz 28000 t akmeņogļu. Vienlaicīgi tajos tiks uzglabāti 3 līdz 5 akmeņogļu paveidi atkarībā no gaistošo vielu un pelnu satura. Katram bunkuram pie pamatnes paredzēts izveidot svēršanas un dozēšanas mehānismu, lai no dažādajiem akmeņogļu paveidiem izveidotu nepieciešamo maisījumu koksa ieguvei. No bunkuriem līdz akmeņogļu sekundārās apstrādes iekārtām akmeņogles paredzēts transportēt pa zem zemes izbūvētu galeriju. Pa lentes transportieri pārvietojamās akmeņogles paredzēts mitrināt, lai nodrošinātu akmeņogļu masā $11\pm 0,5\%$ mitruma līmeni. Sekundārajā apstrādē dzirnavās akmeņogles paredzēts sadrupināt tā, lai 80% līdz 85% akmeņogļu gabalu lielums nepārsniegtu 3 mm. Tālāk iegūto akmeņogļu masu pa slēgtu lentveida transportieri paredzēts pārvietot akmeņogļu pārkraušanas tornī (650 t), kura pamatnē ierīkota atvere, pa kuru akmeņogļu masu paredzēts iepildīt presēšanas sagatavēs. Ziņojumā norādīts, ka akmeņogļu preses veidni veido pārvietojamas grīdas plāksnes, kuru viena mala ir fiksēta. Katra sagatave tiek veidota no blokiem, kuri uz grīdas plāksnes tiek sarindoti kā viena sagatave. Akmeņogļu masa pa tekni tiek iepildīta sagatavē un ar presi vienmērīgi sablīvēta līdz sagataves augstums sasniedz 1 m. Tad piepildītā sagatave automātiski tiek pārvietota un veidots nākamais sagataves bloks. Kad visas sagataves ir gatavas, tās kopā ar grīdas plātni tiek ievietotas krāšņu uzpildes mašīnā. Atbilstoši ziņojumam tiks izmantotas 48 koksa krāsnis, kuras izvietosies divos blokos. Savukārt katrā blokā krāsnis tiks izvietotas divās sekcijās (pa 12 krāsnīm katrā) abpus bloka dūmgāzu kolektoram. Katram krāšņu blokam pirms tvaika katla tiks uzstādīts savs avārijas skurstenis, kas tieši novadīs gāzu plūsmu gaisā, veidojoties avārijas stāvoklim. Katra krāsns ir aprīkota ar divām durvīm, līdz ar to process ir sadalīts divās zonās, proti, pa vienu pusi krāsns tiek uzpildīta ar sagatavi, bet pa otru pusi notiek iegūtā koksa apstrāde. Krāšņu uzpildes mašīnai tiek izveidots savienojums ar krāsns durvīm un grīdas plātne ar sagatavi iestumta krāsnī, novietojot sagatavi vajadzīgajā vietā, grīdas plātne tiek izvilka. Krāsns jau ir uzkaršēta. Aizverot tās durvis, pa primārajām gaisa sprauslām krāsns durvīs un griestos tiek dozēts pievadītā gaisa daudzums, lai sadedzinātu deggāzi, kas veidojas virs sagataves, un tādējādi nodrošinot nepieciešamo temperatūru karbonizācijas procesam. Gaisa padeve krāsnī un krāsns sānu sienās izvietotās 10 spiediena samazināšanas kameras tiek regulētas tā, lai nodrošinātu nesadegušo deggāzu plūsmas novirzi uz krāsns grīdā iebūvēto serpentīnveida kanālu, kurā pa

sekundārajām gaisa ejām paredzēta gaisa padeve pilnīgai deggāzu sadegšanai. Deggāzu sadegšanas kontrole nodrošina vienmērīgu karstumu akmeņogļu karbonizācijai un pilnībā sadedzina izdalījušos deggāzi, tādējādi atjaunojot krāsns temperatūras uzturēšanai izmantoto siltumu. Vienas sagataves pilns koksēšanas cikls paredzēts 59 stundas. Koksēšanas procesa pabeigtības kontrole notiek automātiski atbilstoši tehnoloģijas izstrādātāja noteiktajam temperatūras un laika grafikiem. Kad koksa karbonizācijas process ir beidzies, pie krāsns durvīm, pa kurām notiek sagataves ievietošana, novieto uzpildes mašīnu, bet pie pretējām – koksa dzesēšanas mašīnu. Tad automātiskās kontroles iekārta vienlaicīgi atver abas krāsns durvis un uzpildes mašīnā iebūvētā hidrauliskā barjera izstumj koksa masu dzesēšanas mašīnas kravas kastē. Ziņojumā norādīts, ka šāda akmeņogļu masas sagatavošana tiek veikta, lai karstais gaiss krāsns vienmērīgi piekļūtu akmeņoglēm un neradītu šķēršļus izdalīties deggāzēm. Tā rezultātā nerodas pārkarsētas vietas sagatavē un izdalīto deggāzu daudzumu var sadedzināt, neizmantojot papildus dabas resursus, iegūst augstākas kvalitātes koksu, kā arī krāšņu uzpildīšanas mašīnai nav jāiebrauc krāsns, lai to uzpildītu, un krāšņu durvis tiek atvērtas tikai tik daudz, lai ievietotu sagatavi. Līdz ar to nav nepieciešama krāšņu uzpildīšanas mašīnas atdzesēšana. Kopumā samazinās emisiju daudzums atmosfērā. Dzesēšanas mašīnu ar koksu nogādā dzesēšanas tornī. Dzesēšanu paredzēts veikt, izsmidzinot ūdeni. Tvaiks, kas veidojas ūdens daļiņām saskaroties ar koksu, paceļas dzesēšanas tornī un kondensējās, savukārt liekais ūdens notek dzesēšanas mašīnas kravas kastes grīdā izveidotajās atverēs un notek tehniskā ūdens savākšanas kolektorā un tiek atkārtoti padots uz dzesēšanas torni. Dzesēšanas procesa ilgums būs aptuveni 55 minūtes. Daļa tvaika (aptuveni 27,8%) netiks kondensēta un ik pēc 55 minūtēm pa atverēm dzesēšanas tornī 5 minūšu laikā tiks novadīta atmosfērā. Ziņojumā norādīts, ka tvaiki nesatur cilvēka veselībai kaitīgas vielas, jo sagataves koksēšanas process ir pabeigts un visi kaitīgie starpprodukti ir sadedzināti dūmgāzu kolektorā, bet akmeņoglēs esošais nelielais smago metālu daudzums paliek koksa. Atdzesēto koksu dzesēšanas mašīna novietos uz izkraušanas platformas. Atdzesētais kokss drupināšanas – sijāšanas iekārtā tiks sadalīts dažādās frakcijās un ar lentveida transportieri nogādāts koksa uzglabāšanas rezervuāros, no kuriem pa slēgta tipa, zem zemes izvietotām tranportierlentu galerijām nogādāts uz kuģi vai dzelzceļa vagoniem. Visās akmeņogļu un koksa apstrādes un pārkraušanas vietās paredzēts uzstādīt gaisa attīrīšanas iekārtas – piedurkņveida filtrus, filtru darbībai paredzēta automātiskā kontroles sistēma, filtros savāktās akmeņogļu daļiņas paredzēts pievienot koksa sagatavei. Koksa ieguves procesā no akmeņoglēm izdalās gaistoši degt spējīgi savienojumi – deggāzes, kas ir energoresurss. Daļu no deggāzu sadedzināšanas procesā iegūtā siltuma paredzēts patērēt akmeņogļu koksēšanas procesā, bet pāri paliekošās dūmgāzes ($t=1025^{\circ}\text{C}$, maksimālais daudzums $209600\text{ m}^3/\text{h}$) novadīt uz energobloku. Energoblokā karstās dūmgāzes paredzēts novadīt uz diviem tvaiku ražojošiem katliem, kuros, pazeminot dūmgāzu temperatūru līdz 180°C , tiktu saražots tvaiks $97,6\text{ t/h}$ ar temperatūru 520°C un spiedienu $10,5\text{ MPa}$. Atdzesētās dūmgāzes (180°C , $209600\text{ m}^3/\text{h}$) tiktu novadītas uz attīrīšanas iekārtām, atdzesējot tās līdz aptuveni 100°C . Savukārt iegūto tvaiku paredzēts izmantot elektroenerģijas un siltuma enerģijas ražošanai tvaika turbīniekārtā, saražojot gadā aptuveni 182200 MWh elektroenerģijas un 400300 MWh siltuma enerģijas. SIA “Liepājas Enerģija” un AS “HRC Libau” 2010.gada 3.septembrī ir noslēgusi Nodomu protokolu, kura mērķis ir veikt tehniski – ekonomisko izpēti iespējai izmantot AS “HRC Libau” plānotā energokompleksa saražoto siltumenerģiju Liepājas pilsētas centralizētajai siltumapgādei. Strādājot koģenerācijas režīmā, plānots stundā izstrādāt $20,8\text{ MW}$ elektroenerģijas un $45,7\text{ MW}$

siltuma enerģijas. Vasaras režīmā iekārta strādā kondensācijas režīmā. Teorētiski tiek piedāvāta iespēja siltumu izmantot, piemēram, siltumnīcu kompleksa vai peldbaseina apsildei.

Ziņojumā norādīts, ka sēra daudzums koksējamo akmeņogļu maisījumā būs 0,65%, koksā 0,6%. Sērs koksēšanas rezultātā daļēji pārveidojas par SO₂. Ražošanas procesā veidojošās dūmgāzes paredzēts attīrīt, veicot desulfurizāciju (slapjā attīrīšana), žāvēšanu un filtrāciju piedurkņu filtros. Dūmgāzu temperatūra pirms attīrīšanas 180^oC, pēc attīrīšanas 80 līdz 100^oC. Desulfurizācijas procesā dūmgāzēs izsmidzina Ca(OH)₂ un ūdeni. Dūmgāzēs esošais SO₂ reaģē ar izsmidzināto šķidrumu, veidojot kalcija sulfītu un kalcija sulfātu. Vienlaicīgi notiek ūdens iztvaikošana un krītas dūmgāzu temperatūra. Kalcija savienojumi kristalizējas un izkrīt klinkera uzkrāējā. Papildus tam dūmgāzes iziet caur 4 piedurkņu filtriem, kuru norādītā attīrīšanas efektivitāte ir 95% attiecībā uz SO₂ un putekļiem. Pēc filtriem dūmgāzes nonāk izplūdes kolektorā un pa skursteni (augstums 60 m, diametrs 1800 mm) tiek izvadītas atmosfērā. Dūmgāzu attīrīšanai gadā paredzēts izmantot aptuveni 2800 tonnu CaO vai Ca(OH)₂, iegūstot līdz 7400 t gadā klinkera. Uzņēmumā paredzēts automatizēts dūmgāzu attīrīšanas un kontroles process. Uzņēmumam raksturīgākie izmeši gaisā ir NO₂, CO, SO₂ un cietās daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}. Lai arī tiek prognozēts, ka notiks pilnīga organisko vielu sadedzināšana, periodiski paredzēts kontrolēt arī gaistošos organiskos savienojumus. Prognozētās piesārņojošo vielu kopējās izmetes 240,9 t/gadā, tai skaitā cietās daļiņas PM₁₀ 13,95 t/gadā, cietās daļiņas PM_{2,5} 1,16 t/gadā, SO₂ 106,5 t/gadā, NO₂ 111,6 t/gadā, CO 7,75 t/gadā, kā arī 239763 t/gadā CO₂. Kā norādīts ziņojumā, piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas aprēķini liecina, arī pie nelabvēlīgiem meteoroloģiskiem apstākļiem normatīvos noteiktās robežvērtības netiks pārsniegtas. Ziņojumam ir pievienots 2010.gada 11.oktobra Rīgas Stradiņa universitātes aģentūras "Darba drošības un vides veselības institūts" vērtējums Nr.38-12/19 par paredzētās darbības ietekmi uz iedzīvotāju veselību ārpus uzņēmuma teritorijas, kurā norādīts, ka, neņemot vērā jutīgās iedzīvotāju grupas (astmas slimnieki), plānotais apkārtējās vides piesārņojums (NO₂, SO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, CO, troksnis) neizraisīs biežāku veselības problēmu skaitu, jo ārpus uzņēmuma teritorijas piesārņojuma līmeņa iedarbības riska pakāpe vērtējama kā pieļaujama atbilstoši

normatīviem. Drošības apsvērumu dēļ katram krāšņu blokam pirms tvaika katla ir paredzēts 37 m augsts ar pamatnes diametru 4 m avārijas skurstenis, kas aprīkots ar automātisku izejas vārstu, lai avārijas gadījumā dūmgāzes varētu novadīt atmosfērā. Ziņojumā norādīts, ka avārijas gadījumā (nedarbojas energobloks, traucēta deggāzu vilkme, bojāts tvaika katls), palielinoties tehnoloģiski uzstādītajam spiedienam dūmgāzu plūsmas sistēmā, automātiski uz laiku līdz 1 minūtei atveras vārsts, kas pēc spiediena izlīdzināšanas aizveras. Šādā gadījumā dūmgāzes bez attīrīšanas pa avārijas skursteņiem nonāktu atmosfērā. Saskaņā ar tehnoloģijas (UHDE) izstrādātāja datiem šādas emisijas ilgums ir mazāks par 1 minūti un avārijas iespējamība ir mazāka par 1 avāriju gadā. Ziņojumā norādīts, ka šādā situācijā tiktu emitēti 4 kg SO₂. Izkliedes rezultātā piezemes koncentrācija īslaicīgi varētu sasniegt 244 μg/m³, taču akūtās toksiskās iedarbības zemākais sliksnis 1,1 mg/m³ netiktu sasniegts, kā arī netiktu pārsniegtas normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Ziņojumā norādīts, ka kopumā Liepājas pilsētā valdošie ir dienvidu – dienvidrietumu - rietumu vēji. Tuvākā gaisa kvalitātes kontroles DOAS stacija atrodas Kalpaka ielā 34 uz rietumiem no plānotā uzņēmuma teritorijas.

Ziņojumā norādīts, ka, lai uzsāktu darbību, krāsns pirmreizējai uzsildīšanai nepieciešami 1500000 m³ dabasgāzes un ūdens padeves sistēmas uzpildīšanai 12500 m³ tehniskais ūdens. Turpmāk plānotās darbības nodrošināšanai nepieciešami 622100 m³/gadā tehniskais ūdens un 21900 m³/gadā dzeramās kvalitātes ūdens, 262800 l/gadā dīzeļdegviela un 11475 MW/h gadā elektroenerģija.

Ražošanas procesā ūdens nepieciešams akmeņogļu mitrināšanai, tvaika ieguvei tvaika katlos, koksa dzesēšanai, tvaika turbīnas dzesēšanai, dūmgāzu slapjajā attīrīšanā (desulfurizācijas procesā). Uzņēmuma saimnieciskās darbības nodrošināšanai nepieciešams ūdens:

- koksa dzesēšanas sistēmas papildināšanai 219000 m³/gadā vai 600 m³/dnn vai 25 m³/h;
- tvaika turbīnas kondensācijas sistēmas papildināšanai 394200 m³/gadā vai 1080 m³/dnn vai 45 m³/h;
- akmeņogļu mitrināšanai un dūmgāzu attīrīšanai 3000 m³/gadā vai 8 m³/dnn vai 0,3 m³/h;
- sadzīves vajadzībām 4130 m³/gadā vai 11 m³/dnn;
- tvaika sistēmas papildināšanai 1760 m³/gadā vai 5 m³/dnn vai 0,2 m³/h.

Sadzīves vajadzībām, tvaika sistēmas papildināšanai un ugunsdzēsības ūdens apgādei nepieciešamā ūdens apgādei paredzēts pieslēgums Liepājas pilsētas ūdensvadam. Pārējā ūdens (tehniskais ūdens) daudzuma 616200 m³/gadā vai 1690 m³/dnn vai 70 m³/h ieguvei paredzēts ierīkot ūdensgūtni uzņēmuma teritorijā Mūru – Žagares (D₃mr-žg) vai Gaujas (D₃gj) ūdens horizontos. Ziņojumā norādīts, ka ūdens ņemšana uzņēmuma vajadzībām no šiem horizontiem neierosinās jūras ūdens intrūzijas draudus pazemes ūdens horizontos, kas varētu pasliktināt Liepājas pilsētas ūdensapgādei izmantojamā pazemes ūdens kvalitāti, un neizraisīs pazemes ūdens līmeņa neprognozējamas svārstības.

Koksa dzesēšanas sistēmai paredzēts 30 m augsts dabīgās vilkmes dzesēšanas tornis ar ražību 90 m³/h; energobloka dzesēšanas sistēmai paredzēts 11 m augsts piespiedvilkmes dzesēšanas tornis ar ražību 4500 m³/h, atdzesētais ūdens tiek izmantots tvaika kondensācijai. Tvaika iegūšanas sistēmā cirkulējošā 100,5 m³/h ūdens zudumus 0,2 m³/h paredzēts papildināt no pilsētas ūdensvada. Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar tvaika turbīnas izgatavotāja datiem plānotās vietējās ūdensgūtnes ūdens ķīmiskais sastāvs un Liepājas pilsētas ūdensvada ūdens kvalitātes rādītāji atbilst ražošanas vajadzībām, līdz ar to ūdenim nav nepieciešama speciāla apstrāde.

Sadzīves notekūdeņus 11 m³/dnn paredzēts novadīt Liepājas pilsētas kanalizācijas tīklā. Lietusūdeņus no uzņēmuma teritorijas paredzēts savākt un izmantot tehnoloģiskām vajadzībām. Tiek prognozēts, ka ogļu pirmapstrādē veidosies līdz 60 m³ gadā atkritumu (akmeņi, metāla gabali, koks). Uzņēmuma teritorijā nav paredzēta degvielas uzglabāšana ievērojamos apjomos. Atkritumu apsaimniekošanai paredzēts noslēgt līgumus ar licencētām firmām.

Uzņēmumā paredzēts nepārtrauktais darba cikls (3 maiņas, 8760 stundas gadā). Atbilstoši ziņojumā norādītajam uzņēmumā plānots nodarbināt līdz 300 cilvēkiem.

Ziņojumā norādīts, ka visos uzņēmuma inženiertehniskajos risinājumos ir paredzēts nodrošinājums pret iespējamajiem negadījumiem. Tie ietver akmeņogļu apstrādes un koksa ražošanas procesu automatizāciju un kontroli, atsevišķu tehnoloģisko procesu (piemēram, gaisa padeves koksa krāsnīm) dubultnodrošinājumu, kā arī iekārtu pārbaudes kārtību.

Lai nodrošinātu ugunsdrošības prasības, paredzēts izveidot uzņēmuma ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, kas nodrošināts ar nepieciešamo tehniku un aprīkojumu, visās ēkās ierīkot ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizāciju un nodrošināt ugunsdzēsības ūdensapgādi, uzņēmuma teritorijā izveidot ugunsdzēsības baseinu, veikt regulāru personāla apmācību darba drošībā un rīcībām avārijas situācijās, kā arī veikt nepieciešamos temperatūras un akmeņogļu mitruma mērījumus u.c. pasākumus.

Atbilstoši likumdošanā noteiktajam ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā ir izvērtētas alternatīvas koksa ražošanas tehnoloģijas:

- 1.alternatīva - bezatlikumu jeb enerģijas reģenerācijas krāsnis;
- 2.alternatīva - spraugveida krāsnis.

Izvērtējot iespējamo ietekmi uz vidi, ziņojumā secināts, ka 1.alternatīvā akmeņogļu koksēšanas process ir autotermisks, dabasgāze nepieciešama tikai sākotnējai krāsns uzsildīšanai, termiskās sadalīšanās kaitīgie produkti tiek pilnībā sadedzināti aiz pirolīzes zonas, koksēšanas process ir pabeigts krāsns kamerā, veidojošās deggāzes tiks izmantotas krāsns temperatūras uzturēšanai un tvaika iegūšanai, kuru savukārt izmantos tvaika turbīnā elektroenerģijas un siltumenerģijas ieguvei. Plānotās tvaika turbīnas tehniskais risinājums ļauj iegūt elektroenerģiju un vajadzības gadījumā arī siltuma enerģiju. Savukārt 2.alternatīvā koksēšanas procesa nodrošināšanai tiek patērēta dabasgāze, koksēšanas procesā emitētās dūmgāzes tiek savāktas un novadītas uz attīrīšanas iekārtām, kas nenodrošina to 100% attīrīšanu, un maza daļa no vielām tiek izkļiedēta atmosfērā, koksēšanas laikā izdalītais siltums netiek lietderīgi izmantots, koksēšanas process notiek nevienmērīgi, līdz ar to sagatave tiek nepilnīgi izkarsēta un koksa dzesēšanā tiek piesārņots izmantotais ūdens. HRC AG energokompleksā Liepājā paredzēts uzstādīt bezatlikumu jeb enerģijas reģenerācijas krāsnis.

Atbilstoši ziņojumā norādītajam zemesgabali, kuros paredzēta objekta izvietošana, atrodas Karostas kanāla dienvidu krastā. Teritorija patlaban ir neapbūvēta. Gruntsūdens līmenis teritorijā ieguļ 1,0 līdz 2,5 m no zemes virsmas. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros būvniecībai paredzētajā teritorijā veiktajā augsnes, grunts un pazemes ūdeņu iespējamā piesārņojuma novērtēšanā nozīmīgas problēmas šai aspektā netika konstatētas.

Atbilstoši ziņojumā norādītajam energokompleksa teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamie biotopi, un pēc biotopu daudzveidības teritorija tiek raksturota kā nabadzīga. Bez tam plānotā uzņēmuma teritorija neatrodas putniem nozīmīgā vietā. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija atrodas aptuveni 3 km attālumā no plānotā uzņēmuma teritorijas un netiek prognozēta negatīva ietekme uz to.

Ziņojumam pievienotajā eksperta – ornitologa atzinumā norādīts, ka teritorija pēc biotopu daudzveidības ir nabadzīga un tās lielākā daļa ir ornitoloģiski mazsvarīga. Teritorijas rietumu daļā atrodas garāžu komplekss, kuram blakus izveidota auto

sacīkšu trase. No ornitoloģiskā viedokļa vērtīgāka ir teritorijas vidusdaļa, kur nelielā platībā aug vecas priedes. Iespējams kādā no tām ligzdo novērotais lauku piekūns. Atzinumā norādīts, ka patlaban teritorija ir stipri degradēta, tajā atrodas vairākas sabrukušas ēkas, akas bez vākiem, atkritumi. Teritorija pakāpeniski aizaug ar priedītēm un krūmiem. Virs teritorijas atrodas gājputnu migrācijas trase, kur putnu migrācija ir pietiekami intensīva visu gadu. Eksperts norāda, ka augstās celtnes jāizgaismo, lai putni tās laicīgi pamanītu un spētu izvairīties no sadursmes. Eksperts secina, ka putnu skaits un sugu daudzveidība plānotajā uzņēmuma teritorijā ir neliela. Līdz ar to nav paredzama būtiska ietekme uz putnu sugu kopējo īpatskaitu un daudzveidību, un paredzētās darbības rezultātā nav paredzama nelabvēlīga ietekme uz savvaļas putnu populāciju, tai skaitā aizsargājamām putnu sugām. Eksperts iesaka teritorijas vidusdaļā iespēju robežās atstāt pudurus un savrup augošas vecas priedes un norāda, ka nav pamata no savvaļas putnu aizsardzības viedokļa ierobežot plānotā akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma izveidi.

Saskaņā ar ziņojumā sniegto informāciju tuvākie valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi atrodas 800 m līdz 2000 m attālumā no plānotā uzņēmuma teritorijas, līdz ar to ietekme uz tiem netiek prognozēta. Tāpat netiek prognozēta negatīva ietekme uz tuvākajām īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām, kas atrodas vairāku kilometru attālumā.

Uzņēmuma darbības rezultātā netiek prognozēti smaku traucējumi teritorijai tuvāko māju teritorijās. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros ir veikts iespējamā trokšņa izplatības novērtējums, un ārpus uzņēmuma teritorijas netiek prognozēti normatīvos noteikto robežvērtību pārsniegumi, ievērojot noslēguma ziņojumā ietvertos nosacījumus. Uzņēmuma teritorijas norobežošanai gar tās dienvidu malu ir paredzēts izbūvēt 4 m augstu žogu.

Atbilstoši ziņojumā norādītajam, Liepājas pilsētu vizuāli varētu ietekmēt uzņēmuma skursteņi un ūdens dzesēšanas torņi. Ņemot vērā apkārtnē esošos rūpniecības uzņēmumus, ziņojuma autori norāda, ka jaunais uzņēmums iekļausies šai rūpnieciskajā ainavā. Emitētā ūdens tvaika daudzuma ietekme uz pilsētas vidi tiek vērtēta kā salīdzinoši niecīga un netiek prognozēts, ka tā varētu izmainīt mikroklimatu. Netiek prognozēts, ka koksa dzesēšanas un tvaika turbīnas dzesēšanas miglas mākonis varētu sasniegt tuvākās mājas pilienu veidā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā nav konstatēti izslēdzoši apstākļi, kas nepieļautu HRC AG energokompleksa izveidi Liepājā, Pulvera ielā 6 (kadastra Nr.17000110392) un Pulvera ielā 8 (kadastra Nr.17000110094), Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā, un, veicot visus noslēguma ziņojumā paredzētos pasākumus, uzņēmuma darbībā tiks ievērotas spēkā esošo vides normatīvo aktu prasības. Lemjot par paredzētās darbības akceptēšanu likumdošanā noteiktajā kārtībā, Vides pārraudzības valsts birojs rekomendē Liepājas pilsētas domei izvērtēt sabiedrības viedokli saistībā ar paredzēto darbību pamatotību un cēloņus, kā arī nepieciešamības gadījumā noteikt papildus nosacījumus gan plānotajam, gan esošajiem uzņēmumiem, jo cieta daļiņu PM₁₀ summārā koncentrācija jau patlaban ir visai tuva normatīvajos aktos noteiktajam robežlielumam. Savukārt AS "HRC Libau", atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 24.pantā noteiktajam, ir atbildīga par visu noslēguma ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu.

4. Izvērtētā dokumentācija.

- SIA "COENCO" 2009.gada 30.novembra iesniegums ietekmes uz vidi novērtējumam akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidei – 13 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2009.gada 10.decembra lēmums Nr.505 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai – 2 lapas.
- SIA "COENCO" 2010.gada 18.janvāra pieprasījums ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas izstrādei – 3 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriedes 2010.gada 21.janvārī protokols - 14 lapas.
- A.Šemjakina 2010.gada 25.janvāra vēstule saistībā ar sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 2 lapas.
- SIA "Lauma Fabrics" 2010.gada 26.janvāra vēstule Nr.99-391 saistībā ar paredzēto darbību un sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 2 lapas.
- Nevalstiskās organizācijas "Latvijas Zaļā kustība" 2010.gada 25.janvāra vēstule Nr.2.4 – 2 saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 2 lapas.
- B. Maksimovas un vēl 16 Liepājas iedzīvotāju parakstītās 2010.gada 25.janvāra vēstules (3) saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 3 lapas.
- E. Vesperes un vēl 7 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 23.janvāra vēstule saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 1 lapa.
- B. Birznieces 2010.gada 25.janvāra vēstule saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 1 lapa.
- Dz. Krīgenas un vēl 3 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 25.janvāra vēstule saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 1 lapa.
- L. Fiļipovas 2010.gada 25.janvāra vēstule saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 1 lapa.
- M. Helmūta 2010.gada 25.janvāra vēstule saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 1 lapa.
- S. Kupriņenko un vēl 4 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 23.janvāra vēstule saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 1 lapa.
- A. Rukutes 2010.gada 25.janvāra vēstule saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 1 lapa.
- V. Dirnēnas un vēl 4 ģimenes locekļu parakstītā 2010.gada 25.janvāra vēstule saistībā ar SIA "COENCO" plānoto darbību un tās sākotnējo sabiedrisko apspriedi – 1 lapa.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 2.februāra Programma ietekmes uz vidi novērtējumam akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidei Liepājā – 9 lapas.
- Liepājas pilsētas Būvvaldes ar 2010.gada 1.februāra pavadvēstuli Nr.210028/1.5/210028 pārsūtītie iedzīvotāju iesniegumi – 11 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 2.februāra pavadvēstule Nr.3-01/1321, ar kuru iedzīvotāju iesniegumi tika nosūtīti SIA "COENCO" – 1 lapa.

- S. Kupriņenko 2010.gada 21.janvāra (pasta zīmogs 04.02.2010.) un 129 Liepājas iedzīvotāju parakstītā atklātā vēstule saistībā ar SIA “COENCO” plānoto darbību – 11 lapas.
- J. Arnautovas un vēl 11 Krūmu ielas 65 iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 21.janvāra (pasta zīmogs 06.02.2010.) atklātā vēstule saistībā ar SIA “COENCO” plānoto darbību – 2 lapas.
- Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldes ar 2010.gada 5.februāra pavadvēstuli Nr.1.-3./R/75 pārsūtītie iedzīvotāju iesniegumi – 10 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 8.februāra pavadvēstule Nr.3-01/175, ar kuru iedzīvotāju iesniegumi tika nosūtīti SIA “COENCO” – 1 lapa.
- Liepājas pilsētas domes ar 2010.gada 18.februāra pavadvēstuli Nr.211283/1-21/209552 pārsūtītais DzĪB “Piltenes 8” iesniegums – 4 lapas.
- B. Maksimovas un 862 Liepājas pilsētas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 11.marta atklātā vēstule saistībā ar SIA “COENCO” plānoto darbību – 36 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 12.marta pavadvēstule Nr.3-01/299, ar kuru B. Maksimovas atklātā vēstule tika nosūtīti SIA “COENCO” – 1 lapa.
- SIA “COENCO” 2010.gada 15.marta Paziņojums saistībā ar informatīvo sanāksmju rīkošanu Liepājā - 1 lapa.
- SIA “COENCO” 2010.gada 20.maija vēstule saistībā ar noslēgto vienošanos Nr.180510 ar AS “HRC Libau” – 15 lapas.
- HRC AG energokompleksa izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums, kuru sagatavojuši AS “HRC Libau”, 1 sējums, 300 lapas.
- HRC AG energokompleksa izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma kopsavilkums, 1 sējums, 19 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes 2010.gada 11.jūnija protokols - 9 lapas.
- Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 15.jūnija priekšlikumi Nr.5.3.2.-7.1.-788 darba ziņojuma pilnveidošanai - 3 lapas.
- Liepājas pilsētas domes 2010.gada 19.jūnija priekšlikumi Nr.219433/1.-21./209552 darba ziņojuma pilnveidošanai - 1 lapa.
- V.Dirnēnas un 37 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 28.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanākumi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 4 lapas.
- I. Tožes un 88 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanākumi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 5 lapas.
- V. Petrukas 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanākumi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 3 lapas.
- S. Vopilovskas 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanākumi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 3 lapas.
- L. Jevsejenkovas un 41 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes

uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 4 lapas.

- A. Bravkovas un 19 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 4 lapas.
- M. Helmūta un 79 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 5 lapas.
- M. Ročānes un 28 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 4 lapas.
- S. Žemozdjukas un 26 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 3 lapas.
- B.Maksimovas un 193 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 7 lapas.
- A. Dūčaņa un 51 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 4 lapas.
- A. Helmūta un 19 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 12.jūnija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 4 lapas.
- Organizācijas “Latvijas Zaļā kustība” 2010.gada 26.jūnija vēstule Nr.2.4-12, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi – 2 lapas.
- Biedrības “Liepājas Zaļais Centrs” 2010.gada 24.jūnija Iesniegums Nr.3/105, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes sanāksmi un sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai - 1 lapa.
- A.Šemjakina 2010.gada 25.jūlija vēstule, kurā izteikts viedoklis saistībā ar AS “HRC Libau” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 1 lapa.
- Ekspertu atzinumi par darba ziņojumu - 25 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 8.jūlija pavadvēstule Nr.3-01/763, ar kuru AS “HRC Libau” tika nosūtītas saņemtās sabiedrības atsauksmes - 1 lapa.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 28.jūlija Atzinums par AS “HRC Libau” plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu - 13 lapas.
- AS “HRC Libau” plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums, 1 sējums, 398 lapas.

- AS “HRC Libau” plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma kopsavilkums, 1 sējums, 6 lapas.
- AS “HRC Libau” 2010.gada 25.augusta vēstule, ar kuru iesniegti papildus paskaidrojumi noslēguma ziņojumam - 5 lapas.
- Noslēguma ziņojuma sabiedriskās apspriedes 2010.gada 9.septembra protokols – 11 lapas.
- Ekspertu atzinumi par noslēguma ziņojumu - 23 lapas.
- Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 15.septembra komentāri (vēstule Nr.5.3.2.-7.1./1155) saistībā ar noslēguma ziņojumu - 2 lapas.
- O.Stankeviča 2010.gada 13.septembra vēstule saistībā ar noslēguma ziņojumu - 1 lapa.
- Liepājas pilsētas domes 2010.gada 15.septembra vēstule Nr.224471/1-21./212419 saistībā ar noslēguma ziņojumu - 1 lapa.
- Biedrības “Vides aizsardzības klubs” 2010.gada 20.septembra vēstule Nr.2.5-45 saistībā ar paredzēto darbību - 1 lapa.
- SIA “Lauma Fabrics” 2010.gada 17.septembra vēstule Nr.01-09/1539 saistībā ar paredzēto darbību - 1 lapa.
- Ģ. Tiļļas, R.Ģenerāļa un I.Rodmanes - Ģenerāles 2010.gada 22.septembra vēstule saistībā ar paredzēto darbību - 4 lapas.
- M. Ročānes un vēl 71 Liepājas iedzīvotāja parakstītā 2010.gada 22.septembra vēstule saistībā ar paredzēto darbību - 5 lapas.
- V.Kuzņecova un vēl 33 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 22.septembra vēstule saistībā ar paredzēto darbību - 4 lapas.
- A.Kristlības un vēl 41 Liepājas iedzīvotāja parakstītā 2010.gada 22.septembra vēstule saistībā ar paredzēto darbību - 5 lapas.
- B.Maksimovas un vēl 52 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 22.septembra vēstule saistībā ar paredzēto darbību - 5 lapas.
- V. Dirnēnas un vēl 25 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 23.septembra vēstule saistībā ar paredzēto darbību - 4 lapas.
- L. Skudras un vēl 23 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 23.septembra vēstule saistībā ar paredzēto darbību - 4 lapas.
- V. Ļaudamas un vēl 35 Liepājas iedzīvotāju parakstītā 2010.gada 23.septembra vēstule saistībā ar paredzēto darbību - 4 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 27.septembra vēstule Nr.3 – 01/1123, ar kuru AS “HRC Libau” pieprasīta noslēguma ziņojumam papildus informācija un nosūtītas saņemtās atsauksmes - 3 lapas.
- AS “HRC Libau” 2010.gada 15.oktobra vēstule un tai pievienotā sagatavotā papildus informācija noslēguma ziņojumam - 151 lapa.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 26.oktobra vēstule Nr.3-01/1236, ar kuru AS “HRC Libau” pieprasīta precizēta informācija noslēguma ziņojumam – 3 lapas.
- AS “HRC Libau” 2010.gada 3.novembrī iesniegtais plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma konsolidētais noslēguma ziņojums, 2 sējumi, 508 lapas.
- AS “HRC Libau” 2010.gada 13.novembrī iesniegtais precizētais plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma konsolidētais noslēguma ziņojums, 1.sējums, 246.lapas.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem)

Uzsākot ietekmes uz vidi novērtējumu, informatīvie materiāli par SIA "COENCO" plānoto akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidi Liepājā, Pulvera ielā 6 (kadastra Nr.17000110392) un Pulvera ielā 8 (kadastra Nr.17000110094), Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā, bija pieejami: SIA "COENCO" mājaslapā www.hrc.lv; Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldē, Feniksa ielā 4, Liepājā un mājaslapā www.liepaja-sez.lv; Liepājas pilsētas domē, Rožu ielā 6, Liepājā; Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē, Jaunajā Ostmalā 2a, Liepājā un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2010.gada 21.janvārī Liepājas pilsētas domes zālē. Saskaņā ar

ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriedes protokolu apspriedē piedalījās 64 interesenti. SIA "COENCO" pārstāve sniedza klātesošajiem informāciju par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru un plānoto darbību. Sanāksmes dalībnieki interesējās par iespējamo izmešu daudzumu; akmeņogļu pārkraušanas no kuģiem tehnoloģiju; kur darbojas šādi uzņēmumi; cik ilgā laikā šādu projektu var realizēt; kādi Liepājas speciālisti tiks iesaistīti uzņēmuma monitoringā; kādi bija kritēriji uzņēmuma vietas izvēlei; par uzņēmuma drošību; kāds vides monitoringa tiek plānots; kā tiks ņemts vērā iedzīvotāju viedoklis; vai ir noslēgti nodomu līgumi par tehnoloģijas, iekārtu, izejvielu piegādi un produkcijas realizāciju; vai uzņēmumam nepieciešama rezerves degviela; cik ilgam laika posmam tiek plānota ražotne; vai projekta realizācijai ir paredzēta alternatīva vieta un tehnoloģija; kur plānots iepirkt akmeņogles; kur paredzēts realizēt koksu; kāds labums būs Liepājas pilsētai no šāda uzņēmuma; kur izmantos radušos siltumu; kā risinās ražotnei nepieciešamo ūdens apgādi; vai SIA "COENCO" ražotne ir alternatīva Liepājā plānotajai akmeņogļu termoelektrostacijai; kas būs projekta izstrādātājs; vai tiek plānots izmantot tikai Liepājas uzņēmumu loģistikas pakalpojumus; kur apmācīs ražotnei nepieciešamos speciālistus. Tika izteikti viedokļi, ka putekļi var kaitēt blakus esošā tekstiluzņēmuma "Lauma" produkcijas kvalitātei, tika norādīts, ka plānotā uzņēmuma tuvumā ir skolas un bērnudārzi, un izteikts viedoklis, ka, neraugoties uz gaisa kvalitātes ievērošanu, šāda ražotne ir kaitīga, kā arī tika apšaubīts, ka, pārstrādājot tādu daudzumu akmeņogļu, neradīsies putekļi un kvēpi. Sanāksmes dalībnieki ierosināja izveidot reklāmas rullīti par šādu uzņēmumu darbību un organizēt vēl vienu informatīvu sanāksmi, sagatavot tabulu, kurā uzskatāmi būtu parādīti ražošanas procesā radušies izmeši. SIA "COENCO" pārstāvji iespēju robežās sniedza atbildes uz klātesošo jautājumiem.

Likumdošanā noteiktajā termiņā, kad sabiedrība varēja iesniegt rakstveida priekšlikumus par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

1. A.Šemjakina 2010.gada 25.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods izvērtēt SIA "COENCO" ieceri un iesniegt priekšlikumus, kā arī netika sniegta uzskatāma informācija par iespējamajiem izmešiem un to daudzumu.

2. SIA "Lauma Fabrics" 2010.gada 26.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka SIA "COENCO" projekta nosaukums neatspoguļo plānotās pamatdarbības būtību, proti, pamatdarbība būs koksa ražošana, bet elektroenerģijas ražošana ir blakusprodukts. Vēstulē tiek sniegti konkrēti priekšlikumi paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
3. Nevalstiskās organizācijas "Latvijas Zaļā kustība" 2010.gada 25.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi. Vēstulē tiek sniegti konkrēti priekšlikumi paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
4. B. Maksimovas un vēl 16 Liepājas iedzīvotāju parakstītās 2010.gada 25.janvāra vēstules (3), kurās izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.
5. E. Vesperes un vēl 7 Liepājas iedzīvotāju parakstīto 2010.gada 23.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.
6. B. Birznieces 2010.gada 25.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.
7. Dz. Krīgenas vēl 3 Liepājas iedzīvotāju parakstīto 2010.gada 25.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.
8. L. Fiļipovas 2010.gada 25.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.
9. M. Helmūta 2010.gada 25.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.
10. S. Kupriņenko un vēl 4 Liepājas iedzīvotāju parakstīto 2010.gada 23.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.
11. A. Rukutes 2010.gada 25.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.
12. V. Dirnēnas un vēl 4 ģimenes locekļu parakstīto 2010.gada 25.janvāra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka sabiedrībai tika dots ļoti īss laika periods iesniegt priekšlikumus, kā arī sākotnējā sabiedriskajā apspriedē netika sniegta pilnvērtīga informācija saistībā ar plānoto darbību un tās ietekmi uz vidi.

Apkopojot Vides pārraudzības valsts birojā saņemtās vēstules, Vides pārraudzības valsts birojs konstatēja, ka sabiedrībai dotais laika periods iepazīties ar iesnieguma materiāliem atbilda normatīvo aktu prasībām, tāpēc apkopojot sabiedrības

ierosinājumus, pamatojoties uz SIA "COENCO" pieteikumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, Vides pārraudzības valsts birojs sagatavoja un 2010.gada 2.februārī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidei Liepājā. Arī visas saņemtās vēstules tika nosūtītas SIA "COENCO".

Pēc Programmas izsniegšanas Vides pārraudzības valsts birojā tika saņemti:

1. Liepājas pilsētas Būvvaldes ar 2010.gada 1.februāra pavadvēstuli Nr.210028/1.5/210028 pārsūtītie iedzīvotāju iesniegumi - DzĪB "Siļķu 13", DzĪB "Sakņu 12" un DzĪB "Stars 41", kuriem pievienotie protokoli liecina, ka kopumā 80 iedzīvotāji iebilst pret SIA "COENCO" ieceri, bet 3 iedzīvotāji atbalsta. Vides pārraudzības valsts birojs 2010.gada 2.februārī ar pavadvēstuli Nr.3-01/1321 saņemtos iesniegumus nosūtīja SIA "COENCO", lūdzot, sagatavojot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, izvērtēt iedzīvotāju viedokļus un iekļaut atbilstošajās ziņojuma nodaļās.
2. S. Kupriņenko 2010.gada 21.janvāra (pasta zīmogs 04.02.2010.) 130 Liepājas iedzīvotāju parakstīto atklāto vēstuli, kurā iebilsts pret SIA "COENCO" plānoto darbību.
3. J. Arnautovas un vēl 11 Krūmu ielas 65 iedzīvotāju parakstīto 2010.gada 21.janvāra (pasta zīmogs 06.02.2010.) atklāto vēstuli, kurā iebilsts pret SIA "COENCO" plānoto darbību.
4. B. Maksimovas un 863 Liepājas pilsētas iedzīvotāju parakstīto 2010.gada 11.marta atklāto vēstuli, kurā kategoriski iebilsts pret SIA "CoEnCo" plānoto akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidi Liepājā.

Vides pārraudzības valsts birojs 2010.gada 8.februārī ar pavadvēstuli Nr.3-01/175 saņemtos Krūmu ielas 32, Krūmu ielas 65 un DzĪB "Piltenes 8" iesniegumus un 2010.gada 12.martā ar pavadvēstuli Nr.3-01/299 saņemto Liepājas pilsētas 863 iedzīvotāju parakstīto atklāto vēstuli nosūtīja SIA "COENCO", lūdzot, sagatavojot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, izvērtēt iedzīvotāju viedokļus un minētos argumentus un iekļaut atbilstošajās ziņojuma nodaļās un atspoguļot iedzīvotāju viedokli.

2010.gada 15.martā SIA "COENCO" informēja Vides pārraudzības valsts biroju, ka, ņemot vērā 2010.gada 21.janvāra sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā iedzīvotāju izteikto prasību izskaidrot elektroenerģijas un koksas ieguves procesu, SIA "COENCO" rīko informatīvās sanāksmes 2010.gada 19.martā plkst. 18:00 Liepājas 15.vidusskolā un 2010.gada 20.martā plkst. 10:00 Liepājas 3.pamatskolā.

2010.gada 20.maijā SIA "COENCO" (reģistrācijas Nr.40103212315, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050) informēja Vides pārraudzības valsts biroju, ka 2010.gada 18.maijā SIA "COENCO" ir noslēgusi vienošanos Nr.180510 ar AS "HRC Libau" (reģistrācijas Nr.40103256729, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050) par to, ka AS "HRC Libau" pārņem SIA "COENCO" pienākumus un tiesības saistībā ar iepriekš plānoto akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidi Pulvera ielā 6 un Pulvera ielā 8, Liepājā. Projekta nosaukums "Akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveide" tiek nomainīts uz "HRC AG energokompleksa izveide".

HRC AG energokompleksa izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu sagatavoja AS "HRC Libau" un 2010.gada 24.maijā to iesniedza izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums HRC AG energokompleksa izveidei Pulvera ielā 6 un Pulvera ielā 8, Liepājā, Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā, sabiedrībai bija pieejams: AS "HRC Libau" mājaslapā www.hrc.lv; Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldē, Feniksa ielā 4, Liepājā; Liepājas pilsētas domē, Rožu ielā 6, Liepājā; Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē, Jaunajā Ostmalā 2a, Liepājā un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2010.gada 11.jūnijā Liepājas pilsētas domes zālē. Saskaņā ar apspriedes protokolu tajā piedalījās 39 interesenti. Sanāksmi atklāja un vadīja Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldnieks. AS "HRC Libau" pieaicinātie eksperti sniedza informāciju saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un atbildēja uz klātesošo jautājumiem. Sanāksmes dalībnieki interesējās par AS "HRC Libau" un Liepājas speciālās ekonomiskās zonas noslēgtajiem līgumiem, vai pieļaujama šādas rūpnīcas būvniecība dzīvojamo māju tuvumā, kur jau ir uzbūvētas šādas rūpnīcas, vai ir noslēgti nodomu līgumi par piegādēm, iekārtām un produktu realizāciju. Tika jautāts par akmeņogļu karsēšanas tehnoloģisko procesu – kur paliek karsēšanas procesā izdalījušās gaistošās vielas, fenoli, darva un citas organiskās vielas un kur dūmgāzes atdziest; vai paredzēti dūmgāzu spiediena regulēšanas vārsti. Sanāksmes dalībnieki interesējās par izejvielu piegādi un kvalitātes prasībām, akmeņogļu krājumiem un to uzglabāšanu; par SO₂ izmetēm un pašreizējo fona koncentrāciju Liepājā, darbības ietekmi uz PM₁₀ līmeni; vai ir izvērtēta POPs ietekme. Kāda sanāksmes dalībniece aizrādīja, ka, lai gan ir ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma apspriešana, netiek sniegta informācija par iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību, dabas vērtībām un kopējo ietekmi. Tika jautāts, kāpēc Liepājas siltumapgādē netiek izmantoti termālie ūdeņi, kāpēc Liepājas dome nenosaka, no kā ņemt siltumu; ja šī projekta rezultātā tiks iegūts bezmaksas siltuma avots, kā tas varētu ietekmēt siltuma tarifus Liepājā, vai iedzīvotājiem par apkuri nebūs jāmaksā, vai Liepājas Siltumtīkli pieņems šo siltumu, kas notiks ar šķeldas katlumājas projektu un plānoto otru ogļu staciju Liepājā, kā arī vēja ģeneratoriem. Sanāksmes dalībnieki interesējās, vai ir novērtēta objekta sprādzienbīstamība, lūdza norādīt izmetes katrā ražošanas procesa zonā atsevišķi, nevis uzņēmumā kopumā; jautāja par ūdens zudumiem tehnoloģiskajā procesā, kur paliks siltums, ja pilsēta to neņems. AS "HRC Libau" pārstāvis un pieaicinātie eksperti iespēju robežās atbildēja uz uzdotajiem jautājumiem.

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

1. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 15.jūnija priekšlikumus Nr.5.3.2.-7.1./788 ziņojuma pilnveidošanai, norādot, ka ziņojuma dažādās nodaļās ir sniegts atšķirīgs uzņēmuma vietas apraksts un nepieciešamā teritorija; nav degvielas, eļļu un ķīmikāliju noliktavu apraksta; nav informācijas saistībā ar saražotās elektroenerģijas aizvadišanu; nav informācijas par novadāmo notekūdeņu daudzumu un netiek sniegta ūdens zudumu bilance; nav apliecinājuma akmeņogļu kvalitātei; nav pamatojuma par piemaisījumos esošo akmeņu pielietojamību ceļu būvē; nav informācijas par pasākumiem akmeņogļu un koka putēšanas novēršanai pārkraušanas operācijās; nav informācijas par dūmgāzu attīrīšanas filtru jaudu un attīrīšanas efektivitāti; ziņojuma tekstā

nepareizi tiek lietoti termini “deggāze un dūmgāzes”, kā arī nepārskatāms gaisa masas plūsmas aprēķins; nav informācijas par piesārņojošo vielu daudzumu dūmgāzēs; nav informācijas par nepieciešamā pazemes ūdens daudzuma pieejamību u.c. neprecizitātes. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde vērš uzmanību uz to, ka ziņojumā trūkst konsekvences attiecībā uz plānotās ražotnes pamatprodukciju un blakusproduktiem, norādot, ka, ja darbība ir pieteikta kā koksa ražotne, tad elektroenerģija un siltums ir blakusprodukts, pretēji ziņojumā apgalvotajam, ka kokss ir blakusprodukts elektroenerģijai un siltumam. Ražošanas procesā pāri paliek liels daudzums siltuma, kuru varētu izmantot pilsētas dzīvojamo ēku apsildīšanai, taču ziņojumā nav atsauces, vai tiek risinātas sarunas ar Liepājas pilsētas pašvaldību par siltuma izmantošanu, kā arī netiek izvērtētas alternatīvas siltuma izmantošanai, ja pilsēta to nepieņemtu; nav arī nodomu protokola vai vienošanās, ka AS “Latvenergo” būtu gatava iepirkt elektroenerģiju, kas arī ir būtisks ražošanas blakusprodukts. Šāda pieeja ir pretrunā ar ziņojumā deklarēto labāko tehnisko paņēmieni izmantošanu. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde norāda, ka nepieciešams precizēt ziņojumā lietotos terminus “klinikers un klinekers”, sniegt viennozīmīgu informāciju par CO₂ emisiju, aprēķināt iespējamo novadāmo tvaiku daudzumu apkārtējā vidē un prognozēt iespējamo ietekmi uz vietējo klimatu, jo ražotne var kalpot pazemes ūdens novadīšanai atmosfērā siltuma un tvaika veidā. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes skatījumā nepietiekami ir izvērtēti iespējamo avāriju novēršanas jautājumi un kravu pārvadājumu pa dzelzeļu intensitātes pieauguma ietekme uz vidi, dzelzeļu infrastruktūras jaudas atbilstība plānoto kravu pārvadājumiem un kuģu piestātņu atbilstība plānoto kuģu apkalpošanai, kā arī jāsniedz detālāka informācija par pilnīgu sadegšanas procesu.

2. Liepājas pilsētas domes 2010.gada 19.jūnija priekšlikumus Nr.219433/1.-21./209552 ziņojuma pilnveidošanai, norādot, ka jānovērš pretrunīgā informācija par akmeņogļu un koksa izkraušanas laukumu izveidi un par nepieciešamajiem darbiem piestātņū Nr.30 un Nr.30A pilnveidošanai; jāizvērtē Karostas kanāla izmantošanas iespēja tehniskā ūdens ieguvei; ziņojuma tekstuālajā daļā jāsniedz informācija par prognozēto trokšņa līmeni un tā atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī plānotā uzņēmuma ietekmi uz gaisa kvalitāti (arī saistībā ar citu uzņēmumu darbību kopējo ietekmi un dažādos meteoroloģiskajos apstākļos, izvērtējot papildus pasākumu nepieciešamību nelabvēlīgu apstākļu gadījumā). Liepājas pilsētas dome norāda, ka, izvērtējot iespējamo avārijas risku, nav ņemts vērā SIA “DG Termināls” un SIA “Glen Oil” izvietojums, kā arī, ņemot vērā blakus esošo sporta manēžu un internātskolas teritoriju, jāizvērtē uzņēmuma darbības iespējamā ietekme uz audzēkņu veselību.
3. Divpadsmit vēstules, kuras parakstījuši pavisam 519 Liepājas iedzīvotāji, kurās izteikts viedoklis, ka ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskajā apspriedē netika sniegta informācija par HRC AG energokompleksa iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī uz vairums jautājumiem netika sniegtas atbildes pēc būtības; sapulcē tika sniegts projekta tehniskais raksturojums. Vēstulēs ir sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai, proti, jāsniedz viennozīmīgs uzņēmuma vietas apraksts un nepieciešamā teritorija, kā arī jāprecizē Liepājas speciālās ekonomiskās zonas izvietojuma apraksts; jāsniedz informācija par degvielas, eļļu un ķīmikāliju uzpildes un noliešanas laukumiem; jāapraksta saražotās elektroenerģijas aizvadīšanas jautājumi; ziņojumam jāpievieno apliecinājums akmeņogļu kvalitātei; jāpamato piemaisījumos esošo akmeņu pielietojamība ceļu būvē; jāsniedz informācija par pasākumiem

akmeņogļu un koksa putēšanas novēršanai pārkraušanas operācijās, dūmgāzu attīrīšanas filtru jaudu un efektivitāti, par piesārņojošo vielu daudzumu dūmgāzēs, nepieciešamo pamatiekārtu raksturojums jāpapildina ar dzelzceļa vagonu pašizgāzēja raksturojumu, ar avārijas skursteņu filtru raksturojumu, koksa izkraušanas platformas raksturojumu, kā arī jāizskaidro ķīmisko vielu zudumi vai pārvērtības; jāsniedz informācija par konkrētās tehnoloģijas vai pieteiktā projekta deggāzes siltumspējas jaudu un elektroenerģijas ražotnes risinājumu konkrētajā ražotnē; jāsniedz detālāka informācija saistībā ar ūdens zudumiem un par nepieciešamā pazemes ūdens daudzuma pieejamību; jāsniedz informācija par dzelzceļa satiksmes intensitātes pieaugumu un ar to saistīto troksni. Vēstules autori uzskata, ka 2004.gada dati nav izmantojami uzņēmējdarbības vides raksturošanai, kā arī nepilnīgs ir alternatīvu salīdzinājums un izvērtējums; ziņojumā trūkst konsekvences attiecībā uz plānotās ražotnes pamatprodukciju un blakusproduktiem, norādot, ka, ja darbība ir pieteikta kā koksa ražotne, tad elektroenerģija un siltums ir blakusprodukts; nav pieļaujama notekūdeņu uzkrāšana ražotnes teritorijā; ražošanas procesā pāri paliek liels daudzums siltuma, kuru varētu izmantot pilsētas dzīvojamo ēku apsildīšanai, taču ziņojumā nav atsauces, vai tiek risinātas sarunas ar Liepājas pilsētas pašvaldību par siltuma izmantošanu, kā arī netiek izvērtētas alternatīvas siltuma izmantošanai, ja pilsēta to nepieņemtu; nav arī nodomu protokola vai vienošanās, ka AS "Latvenergo" būtu gatava iepirkt elektroenerģiju, kas arī ir būtisks ražošanas blakusprodukts; jāsniedz viennozīmīga informācija par CO₂ emisiju; jākorrigē ziņojumā iekļautā 12.tabula "Uzņēmuma koncepcijas salīdzinājums ar labākiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem rūpnieciskajās dzesēšanas sistēmās", jo tvaika novadīšana atmosfērā tam noteikti neatbilst, nav arī izvērtētas dūmgāzu un ūdens temperatūru robežas. Vēstulēs norādīts, ka, ņemot vērā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumā konstatētās neskaitāmās neprecizitātes, iedzīvotāji ir satraukti, ka uzņēmuma būvniecībā arī varētu tikt pieļautas kļūdas un neprecizitātes. Viņuprāt, šāds objekts nevar atrasties dzīvojamo māju rajona vidū, blakus skolām – Liepājas internātpamatskola, Liepājas 15.vidusskola, Liepājas 7.vidusskola, Liepājas 3.pamatskola, Tūrisma un tekstila profesionālā vidusskola, RTU, Liepājas 2.mūzikas skola, kā arī daudzi bērnudārzi.

4. Organizācijas "Latvijas Zaļā kustība" 2010.gada 26.jūnija vēstuli, kurā pausts viedoklis, ka ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums sagatavots virspusēji un pavirši, daudzviet ir maldinoši apgalvojumi par plānotās darbības draudzīgumu videi, kā arī norādīts, ka darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā nav sniegta informācija par plānotās darbības būtisko ietekmi uz vidi un ietekmju aspektiem. Kā ziņojuma būtiskākā pretruna tiek minēta plānotās ražotnes pamatprodukcija un blakusprodukta - ziņojuma ievadā pamatprodukts minēts kokss, bet tālākā tekstā galvenais produkts ir elektroenerģija un siltumenerģija. Vēstulē norādīts, ka ziņojumā minētie savienojumi un to daudzums kubikmetrā dūmgāzu, kas izplūdis atmosfērā, nesniedz iedzīvotājiem saprotamu informāciju par to, cik kaitīgas/nekaitīgas ir šīs dūmgāzes un kādu ietekmi tās radīs uz tuvumā dzīvojošajiem iedzīvotājiem, dabiskiem biotopiem. Ziņojumā nav atrodama informācija, kādas trokšņa, vibrācijas, gaisa kvalitātes izmaiņas sagaidāmas objekta tiešā tuvumā. Ziņojumā nav informācijas par iespējamo ietekmi uz vidi objekta būvniecības un ekspluatācijas laikā un slēgšanas gadījumā. Nav sniegts apraksts par pašreizējo vides un dabas resursu kvalitāti, trūkst raksturojuma par tuvumā esošajiem dabas resursiem, tai skaitā aizsargājamiem biotopiem. Nav nodrošināta saražotās elektroenerģijas nodošana pārvades tīklā un siltumenerģijas

izmantošana Liepājas iedzīvotājiem. Vēstulē izteikts viedoklis, ka ziņojums nesniedz lasītājam pietiekamu un saprotamu informāciju par plānotās darbības ietekmi uz vidi, tāpēc nepieciešama tā pilnveidošana, kā arī jāorganizē atkārtota sabiedriskās apspriešanas sapulce.

5. Biedrības "Liepājas Zaļais Centrs" 2010.gada 24.jūnija Iesniegumu, kurā norādīts, ka vēlētos saņemt skaidrojumus un atbildes par to, kādi noturīgi organiski piesārņojumi (POPs) veidosies un nonāks apkārtējā vidē Liepājas energoblokā, ar kādām metodēm plānots tos ierobežot/uztvert; kā tiks nodrošināta objekta tehniskā ūdens apgāde, kur tiks novadīti notekūdeņi, kādam nolūkam tiks izmantots dzeramās kvalitātes ūdens; kur rodas SO₂ emisija, kāds ir sēra piemaisījums izejvielās; vai SO₂, NO₂, CO un CO₂ emisijas nav galvenais iemesls, kāpēc šādas ražotnes nebūvē Eiropas Savienībā; kādam nolūkam paredzēta dīzeļdegvielas un dabasgāzes izmantošana, kādu kurināmo izmantos koksa krāsnīs; attiecībā pret ko aprēķināta ziņojumā iekļautā informācija par energoresursu ietaupījumu; kādas ir kompleksa funkcionēšanas izmaksas, ņemot vērā resursu izmaksas, cik maksās saražotā siltumenerģijas un elektroenerģijas vienība; jāsniedz skaidrojums, kas ir "eterogēnās substances", kur tās novietos.
6. A.Šemjakina 2010.gada 25.jūlija vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka būtu jāuzklausā vācu speciālistu viedoklis, jo saskaņā ar AS "HRC Libau" sniegto informāciju šāda ražotne darbojas Vācijā un Lietuvā, kā arī ekoloģiskās ekspertīzes veikšanā jāpieaicina Eiropas Savienības vides speciālisti. Vēstules autors uzskata, ka arī tehniskās dokumentācijas izvērtēšanai nepieciešams pieaicināt inženierus, ķīmiķus un ogļu rūpniecības speciālistus.

Vides pārraudzības valsts birojs 2010.gada 8.jūlijā ar pavadvēstuli Nr.3-01/763 saņemtās sabiedrības atsauksmes, viedokļus un priekšlikumus nosūtīja AS "HRC Libau". Savukārt 2010.gada 22.jūlijā ar pavadvēstuli Nr.3-01/823 AS "HRC Libau" tika nosūtīti pieaicināto ekspertu atzinumi par darba ziņojumu.

Vides pārraudzības valsts birojs, pieaicinot ārštata ekspertus, kā arī ņemot vērā institūciju un sabiedrības komentārus un priekšlikumus, izvērtēja darba ziņojuma atbilstību programmā izvirzītajām prasībām, sagatavoja un 2010.gada 28.jūlijā izsniedza Atzinumu par AS "HRC Libau" plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma un precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja, ekspertu, institūciju un sabiedrības izteiktās prasības un priekšlikumus, tika sagatavots un 2010.gada 19.augustā iesniegts izvērtēšanai AS "HRC Libau" plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums. Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams: AS "HRC Libau" mājaslapā www.hrc.lv; Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldē, Feniksa ielā 4, Liepājā; Liepājas pilsētas domē, Rožu ielā 6, Liepājā; Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē, Jaunajā Ostmalā 2a, Liepājā; Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, un mājaslapā www.vpvb.gov.lv.

Ņemot vērā Liepājas iedzīvotāju vēstulēs izteikto viedokli, ka ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskajā apspriedē netika sniegta informācija par

HRC AG energokompleksa iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, AS "HRC Libau" 2010.gada 9.septembrī nodrošināja ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma

ziņojuma sabiedrisko apspriešanu Liepājas pilsētas domes zālē, informējot par to sabiedrību likumdošanā noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar noslēguma ziņojuma sabiedriskās apspriedes 2010.gada 9.septembra protokolu tajā piedalījās 35 interesenti. AS "HRC Libau" pārstāvji sniedza informāciju par AG energokompleksa vides aspektu izvērtējumu un informēja par nodomu protokola līmenī panāktu vienošanos ar SIA "Liepājas enerģija" par ražošanas procesā iegūtās siltumenerģijas izmantošanas iespējamo nosacījumu izpēti Liepājas pilsētas apkurei. Sanāksmes dalībnieki jautāja, vai siltumenerģijas izmantošanas pievadi, iekārtas un būves tiks uzceltas vienlaicīgi ar koksa ražošanas bloku; cik tālu no uzņēmuma atrodas skolas un kāds ir normatīvos noteiktais minimālais attālums, vai uzņēmumam ir noteikta aizsargjosla; kā varēs pierādīt, piemēram, ka iedzīvotāji ir cietuši uzņēmumā notikušas avārijas rezultātā, un minēja piemēru par ķīmisko vielu noplūdi terminālī; vai paredzēts veidot monitoringu; kāpēc Eiropas Savienībā nebūvē koksa rūpnīcas pilsētu centros; kā atjaunojamie energoresursi attiecināmi uz akmeņogļu pārstrādi; vai siltums Liepājas iedzīvotājiem būs par velti; kāda saistība ir plānotajam uzņēmumam ar Liepājas akmeņogļu elektrostaciju; vai ir ekonomiski pamatoti vest akmeņogles tik tālu un vai Liepājas osta spēs apkalpot šos kuģus; interesējās par putekļu izkliedi un izteica bažas saistībā ar tvaika mākonī; jautāja, vai var tikt apdraudēta cilvēku veselība; vai Liepājas pilsētas Būvvalde ir izsniegusi plānošanas – arhitektūras uzdevumu; diskutēja par uzņēmumu bankrotiem. AS "HRC Libau" pārstāvji sniedza atbildi, ka energobloka un ar to saistītās infrastruktūras projektēšanas darbi notiks vienlaicīgi ar koksa ražošanas bloka projektēšanu; vistuvāk plānotā uzņēmuma teritorijai atrodas Liepājas tūrisma un tekstila skola (~ 430 m), taču ņemot vērā, ka uzņēmuma teritorija ir ~ 20 ha un ražošanas zona plānota tās vidusdaļā, praktiski tuvākie objekti atradīsies vēl par 300 līdz 500 m tālāk, nekā rēķinot no uzņēmuma žoga; normatīvajos aktos uzņēmumam nav noteikta aizsargjosla; raksturoja atšķirības starp avārijām ķīmisko vielu pārkraušanā un darbībās ar akmeņoglēm; norādīja, ka Vācijā Duisburgas centrā ir uzbūvēta koksa rūpnīca ar jaudu 2,6 milj.t koksa gadā; sniedza informāciju par plānoto monitoringa sistēmu un avārijas situācijas apziņošanu; paskaidroja, ka enerģija veidosies kā blakusprodukts ražošanas procesā; paskaidroja, ka siltuma avots – tvaiks būs bez maksas; paskaidroja, ka plānotajam uzņēmumam nav nekādas saistības ar Liepājas akmeņogļu elektrostaciju; saistībā ar akmeņogļu pārvadājumiem un kuģu apkalpošanu sniedza apstiprinošu atbildi; apstiprināja, ka izmešu izklienē ir ņemts vērā gan vēja virziens, gan stiprums un sniegts skaidrojums par tvaiku, kas radīsies koksa dzesēšanas procesā; sniegta atbilde, ka no uzņēmuma saimnieciskās darbības netiks apdraudēta cilvēku veselība; Liepājas pilsētas Būvvalde ir izsniegusi plānošanas – arhitektūras uzdevumu ietekmes uz vidi izstrādei un Liepājas pilsētas dome ir apstiprinājusi, ka uzņēmumam plānotā teritorija arī turpmāk paliks Liepājas ekonomiskajā zonā, kas paredzēta ražošanai.

Noslēguma ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

1. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 15.septembra vēstuli, kurā norādīts, ka ziņojumā sniegta nekorekta informācija attiecībā uz iespējamo plānotā uzņēmuma teritorijas grunts un gruntsūdeņu piesārņojumu; neprecīzi veikts sēra bilances un sēra dioksīda emisijas aprēķins; nav apstiprinājuma sarāžotā siltuma izmantošanai; neviennozīmīgi vērtējams CO₂ emisiju aprēķins; nepilnīga informācija par plānoto ūdens izmantošanu

- uzņēmumā; nav norādīti visi iespējamie trokšņa avoti, kā arī norādītas citas neprecizitātes.
2. O.Stankeviča 2010.gada 13.septembra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka, analizējot gaisa piesārņojumu, nav ņemtas vērā citu uzņēmumu emisijas.
  3. Liepājas pilsētas domes 2010.gada 15.septembra vēstuli, kurā norādīts, ka Liepājas pilsētas dome konceptuāli atbalsta projekta ieceri, ja pirms projekta īstenošanas uzsākšanas tiek skaidri noteikta saražotā siltuma izmantošana un precizēta ūdens bilance.
  4. Biedrības "Vides aizsardzības klubs" 2010.gada 20.septembra vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka projekta realizācija Liepājā nav atbalstāma, jo, lai arī pēc zonējuma uzņēmums paredzēts ražošanas teritorijā, faktiski tas atradīsies apdzīvotā rajonā; nav izvērtētas vietas alternatīvas; analizējot gaisa piesārņojumu, nav ņemtas vērā citu uzņēmumu emisijas; vēstulē norādīts, ka nav pieļaujama PM₁₀ piesārņojuma palielināšanās un jaunas fosilā kurināmā ražotnes ir pretrunā ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņem.
  5. SIA "Lauma Fabrics" 2010.gada 17.septembra vēstuli, kurā izteiktas bažas, ka AS "HRC Libau" uzņēmuma darbības rezultātā veidojošies putekļi, NO₂ un SO₂ emisijas var negatīvi ietekmēt SIA "Lauma Fabrics" produkciju, tāpēc lūgts atzinumā par noslēguma ziņojumu iekļaut prasību par emisiju mērījumu veikšanu.
  6. Ģ. Tiļļa, R.Ģenerāļa un I.Rodmanes - Ģenerāles 2010.gada 22.septembra vēstuli, kurā norādīts uz noslēguma ziņojuma nepilnībām, proti, nav apstiprinājuma saražotā siltuma izmantošanai; ja elektroenerģija un siltumenerģija ir blakusprodukts akmeņogļu pārstrādes procesā, tad nevar apgalvot, ka elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai neizmanto dabas resursus; akmeņogļu pārstrādes uzņēmums dzīvojamā masīva tuvumā degradēs vidi; ziņojumā nav izvērtēts atmosfērā izvadāmo ūdens tvaiku piesārņojums; neprecīzi veikts sēra bilances un putekļu PM₁₀ aprēķins. Vēstules autori uzskata, ka 300 darbavietas neietekmēs bezdarba līmeni Liepājā, jo speciālistus būs jāpiesaista no citām pilsētām vai ārvalstīm, vai arī no citiem Liepājas uzņēmumiem, nepieciešamais ūdens patēriņš var izraisīt depresijas piltuves attīstību, var būtiski samazināties esošo nekustamo īpašumu tirgus cena, kā arī vēstulē norādīts, ka plānotās ražotnes tuvumā ir divi bērnu dārzi un dzīvojamo māju mikrorajons.
  7. M. Ročānes un vēl 71 Liepājas iedzīvotāja, V.Kuzņecova un vēl 33 Liepājas iedzīvotāju, A.Kristlības un vēl 41 Liepājas iedzīvotāja un B.Maksimovas un vēl 52 Liepājas iedzīvotāju parakstītās 2010.gada 22.septembra vēstules, V. Dirnēnas un vēl 25 Liepājas iedzīvotāju, L. Skudras un vēl 23 Liepājas iedzīvotāju un V. Ļaudamas un vēl 35 Liepājas iedzīvotāju parakstītās 2010.gada 22.septembra vēstules, kurās pausts viedoklis, ka 2010.gada 9.septembra noslēguma ziņojuma sabiedriskajā apspriedē netika sniegta informācija par AS "HRC Libau" plānotās darbības ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī uz vairums jautājumu netika sniegtas atbildes pēc būtības, kā arī sniegta informācija par plānotā uzņēmuma teritorijā esošajām dabas vērtībām. Vēstules autori uzskata, ka paredzētā darbība nesniegs nekādu ieguvumu Liepājas iedzīvotājiem, bet kaitēs cilvēku veselībai un videi, norādot, ka Kalpaka bulvārī katru gadu tiek pārsniegti gaisa normatīvi. Vēstulē norādīts, ka noslēguma ziņojumā nav norādīti visi emisiju avoti, dūmgāzu attīrīšanas iekārtu filtru pildviela, attīrīšanas iekārtu jauda un efektivitāte; nepilnīga informācija par atkritumiem un notekūdeņiem, kas veidosies uzņēmumā; nav informācijas par blakusproduktiem, kas veidojas ražošanas procesā; nav norādes, kurā tehnoloģiskajā procesa stadijā veidojas PM_{2,5}; ražotnei plānotajā teritorijā atradās AS "Lauma" mazuta saimniecība, tāpēc tajā varētu būt

naftas produktu piesārņojums; nav norādīti visi trokšņu avoti; nav izvērtēts atmosfērā izvadāmo ūdens tvaiku piesārņojums; nav apstiprinājuma saražotā siltuma izmantošanai; nav apstiprinājuma par saražotās elektroenerģijas iepirkšanu.

Izvērtējot iesniegto ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu atbilstoši normatīvo aktu, Vides pārraudzības valsts biroja izsniegtās programmas un atzinuma par darba ziņojumu prasībām, kā arī izvērtējot institūciju un sabiedrības iesūtītos komentārus par noslēguma ziņojumu, Vides pārraudzības valsts birojs secināja, ka nav pilnībā ņemtas vērā atzinumā par darba ziņojumu iekļautās prasības, kā arī, veicot papildinājumus, ir ieviesušās citas neprecizitātes. Pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 20.panta (1)daļu, Vides pārraudzības valsts birojs 2010.gada 27.septembrī pieprasīja AS "HRC Libau" sagatavot un iesniegt noslēguma ziņojumam nepieciešamo papildus informāciju, kā arī ievietot to AS "HRC Libau" mājaslapā. Vides pārraudzības valsts biroja vēstulei par nepieciešamo papildus informāciju tika pievienotas arī visas saistībā ar sagatavoto noslēguma ziņojumu saņemtās vēstules.

AS "HRC Libau" sagatavoja un 2010.gada 15.oktobrī Vides pārraudzības valsts birojā iesniedza pieprasīto papildus informāciju, kuru izvērtējot Vides pārraudzības valsts birojs secināja, ka 2010.gada 27.septembrī pieprasītā papildus informācija ir tikai daļēji atspoguļota iesniegtajā papildus informācijā. Ņemot vērā vairākās jomās identificētos nozīmīgos problēmjaucējumus saistībā ar AS "HRC Libau" plānoto darbību, Vides pārraudzības valsts birojs, nosūtot AS "HRC Libau" 2010.gada 26.oktobrī vēstuli Nr.3-01/1236, lūdza noslēguma ziņojumam sagatavot iespējami precīzu un argumentētu informāciju, kas ir ļoti nozīmīga projekta iespējamās realizācijas kontekstā.

AS "HRC Libau" sagatavoja un 2010.gada 3.novembrī Vides pārraudzības valsts birojā iesniedza plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma konsolidēto noslēguma ziņojumu, kurā iekļauta Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 27.septembrī vēstulē Nr.3-01/1123 un 2010.gada 26.oktobra vēstulē Nr.3-01/1236 pieprasītā papildus informācija. Paziņojums par sagatavoto konsolidēto noslēguma ziņojumu tika publicēts 2010.gada 5.novembrī laikrakstā "Kurzemes Vārds". Konsolidētais noslēguma ziņojums bija pieejams mājaslapās www.hrc.lv un www.vpvb.gov.lv. 2010.gada 13.novembrī AS "HRC Libau" iesniedza precizējumus plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma konsolidētajā noslēguma ziņojumā.

Kopumā vērtējot ietekmes uz vidi novērtējumu un tā sabiedriskās apspriešanas gaitu, Vides pārraudzības valsts birojs secina, ka:

- Plānoto darbību raksturo moderna akmeņogļu koksēšanas tehnoloģija, kuras tehniskie risinājumi paredz maksimāli samazināt izmešus, tādējādi ievērojami samazinot tradicionālo koksēšanas risinājumu radītās ietekmes. Papildus tiešajam plānotajam koksēšanas procesam, koksēšanas krāšņu uzbūve un paredzētie risinājumi dod iespēju izmantot tehnoloģiskajā procesā veidojošos siltumu, tādējādi atbilstot arī labāko pieejamo tehnisko paņēmieni pamatnostādņēm.

- Jauno tehnoloģisko risinājumu pielietošana un slēgto transportēšanas galeriju izmantošana rada salīdzinoši nelielas piesārņojošo vielu izmetes gaisā.
- Projektēšanas darbi jāveic ļoti rūpīgi un projekta risinājumu realizācija būvniecības laikā prasa ļoti precīzu to izpildi.
- Uzņēmuma vadošajiem darbiniekiem jābūt augsti kvalificētiem, precīzi jāizstrādā un jāievēro reglaments kompleksa ieregulēšanas/palaišanas darbu un arī ekspluatācijas laikā, kā arī jānodrošina pastāvīgu drošības nosacījumu ievērošana.
- Enerģobloka izveide siltuma un elektrības ražošanai dod papildus pievienoto vērtību projekta risinājumiem. Tai pat laikā Nodomu protokols par darba grupas izveidi ar SIA “Liepājas enerģija”, kura mērķis ir veikt tehniski – ekonomisko izpēti iespējai izmantot AS “HRC Libau” plānotā energokompleksa saražoto siltumenerģiju Liepājas pilsētas centralizētajai siltumapgādei, ir noslēgts tikai ietekmes uz vidi novērtējuma procesa noslēguma fāzē, līdz ar to pagaidām vēl nav konkrētu risinājumu siltuma izmantošanai.
- Liepājas pilsētas dome ir norādījusi, ka konceptuāli atbalsta projekta risinājumus, ja pirms projekta realizācijas uzsākšanas tiek skaidri noteikta saražotā siltuma izmantošana. Līdz ar to gan elektroenerģijas, gan siltuma izmantošanas principiālie un tehniskie jautājumi ir obligāti detalizējami turpmākajā projekta izstrādes gaitā, bet ne vēlāk kā līdz piesārņojošās darbības atļaujas izstrādes procesam.
- Papildus saistības paredzētās darbības ierosinātajam uzliek blakus esošie uzņēmumi, kā arī dzīvojamās un sabiedriskās ēkas, kas atrodas salīdzinoši nelielā attālumā no uzņēmuma teritorijas.
- Uzņēmuma teritorija atrodas salīdzinoši netālu no Karostas kanāla, dzelzceļa un pārējām nepieciešamajām komunikācijām.
- Netiek prognozētas nozīmīgas ar izejvielu vai produkcijas transportēšanu saistītas problēmas, kā arī ziņojumā nav konstatēti izslēdzoši apstākļi pašas teritorijas izmantošanas kontekstā.
- Neraugoties uz iepriekš minēto, daļas Liepājas iedzīvotāju attieksme ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā ir bijusi noraidoša, jo akmeņogļu pārkraušana atklātā veidā, it sevišķi ziemas laikā, ir radījusi problēmsituācijas gaisa piesārņojuma aspektā vairākās ostas pilsētās. Daļā iedzīvotāju bažas vai pat neuzticību plānotajiem risinājumiem ir radījuši vairākkārtējie precizējumi ziņojuma tekstā, kas bijuši nepieciešami ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā, kā arī esošās vai bijušās ar gaisa piesārņojumu saistītās problēmas Liepājas pilsētā. Saistībā ar sabiedrības iesaistīšanos ietekmes uz vidi novērtējuma procesā ir nepieciešams atzīmēt, ka sabiedrība ir aktīvi izmantojusi iespējas gan sniegt priekšlikumus ziņojuma pilnveidošanai, gan paust savu attieksmi. AS “HRC Libau” ir rīkojusi vairākkārtējas tikšanās ar iedzīvotājiem gan ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros, gan papildus tam. Gan vides institūciju, gan pašvaldības, gan sabiedrības ierosinājumu un prasību rezultātā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegtā informācija ir vairākkārt papildināta un precizēta, tādējādi pilnveidojot ziņojumu un detalizējot vairākus būtiskus jautājumus.
- Vides institūciju, sabiedrības un paredzētās darbības ierosinātāja skatījumā galvenie jautājumi, kas saistīti ar plānotā uzņēmuma darbību, ir gaisa piesārņojuma un uzņēmuma drošas darbības nodrošinājuma jautājumi, nepieļaujot negatīvu ietekmi uz piegulošajām teritorijām, kā arī siltuma racionāla

izmantošana. Būtiskākais šajā aspektā ir precīza tehniskā projekta dokumentācijas izstrāde un kvalificēta būvniecības darbu realizācija, kvalificētu speciālistu vadīta uzņēmuma palaišanas - ieregulēšanas darbu realizācija un pastāvīga visu ražošanas procesu kontrole, realizējot ziņojumā paredzētos drošības nosacījumus. Jāatzīmē, ka projekta ierosinātais saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 24.pantu ir atbildīgs par iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī noslēguma ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, spēkā esošo normatīvo aktu prasību ievērošanu un nodrošināšanu, tai skaitā, nepasliktinot apkārtņē esošo īpašumu izmantošanas iespējas.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

Noslēguma ziņojums un Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par to iesniedzams Liepājas pilsētas domē un Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldē. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tādā gadījumā, ja tiek saņemts likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 21.pantā noteiktais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kāda noteikta Ministru kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.355 "Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība".

Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi:

- Darbības ierosinātajam sadarbībā ar Liepājas pilsētas domi jānodrošina jaunā AS "HRC Libau" energokompleksa teritorijas iekļaušana Liepājas pilsētas teritorijas plānojumā. Plānojot uzņēmuma teritoriju, iespēju robežās saglabājamās neskartas vecās priedes teritorijas vidusdaļā, kā arī galvenos izmešu avotus iespēju robežās jāattālina no dzīvojamās un sabiedriskās apbūves un kaimiņu uzņēmumu teritorijām.
- Projekta izstrādes gaitā jāievēro visas uz objektu attiecināmās aizsargjoslas un nepieciešamības gadījumā jāparedz rakstveida vienošanos slēgšana ar citu uzņēmumu īpašniekiem par būvniecības laikā plānoto darbu, arī ugunsbīstamo, veikšanu aizsargjoslās.
- Vienlaikus ar uzņēmuma projektēšanu jāatrisina un jānodrošina saražotā siltuma racionāla izmantošana.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam jānodrošina akmeņogļu izkraušana no kuģiem noslēgtā sistēmā un dzelzceļa vagoniem slēgta tipa troksni izolējošā izkraušanas boksā, kurā ierīkota atsūces ventilācija ar putekļus uztverošiem filtriem.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam akmeņogļu transportēšana līdz akmeņogļu pirmapstrādes blokam uzņēmuma teritorijā jānodrošina pa slēgtām transportierlentu galerijām, konkrēto risinājumu detāli izstrādājot turpmākā projektēšanā un īpašu uzmanību pievēršot tam, lai netiktu traucēta transporta kustība Pulvera ielā.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam uzņēmuma teritorijā akmeņogļu sagatavošanu koksēšanai veikt tikai slēgtās telpās, kas aprīkotas ar atsūces ventilāciju un putekļus uztverošiem filtriem un nodrošinot akmeņogļu transportēšanu pa slēgtām transportierlentu galerijām.

- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam jānodrošina akmeņogļu mitrināšana, lai nodrošinātu akmeņogļu masā 11 % mitruma līmeni norādītajās pielaides robežās.
- Jānodrošina visu ietekmes uz vidi noslēguma ziņojumā paredzēto koksa ieguves tehnoloģiskā procesa risinājumu, tehnoloģiskā procesa režīma un kontroles sistēmas ieviešana, lai nodrošinātu visu kaitīgo starpproduktu pilnīgu sadedzināšanu dūmgāzu kolektorā, bet nelielā smago metālu daudzuma palikšanu koksā.
- Jānodrošina visu ietekmes uz vidi noslēguma ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz gaisa kvalitāti samazināšanai realizācija, tai skaitā regulāra filtru darbības efektivitātes kontrole un to atbilstošo elementu nomaiņa nepieciešamības gadījumā
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam energobloka izplūdes gāzēs jānodrošina nepārtrauktus NO₂, SO₂, CO mērījumus un vismaz reizi ceturksnī PM₁₀, PM_{2,5} un gaistošo organisko savienojumu mērījumus. Ieregulēšanas darbu un uzņēmuma darbības sākumā papildus rekomendējams biežāk veikt putekļu un gaistošo organisko savienojumu, kā arī, nepieciešamības gadījumā, citu parametru mērījumus procesa darbības atbilstošai kontrolei un optimizācijai.
- Projektā jāparedz un, realizējot projektu, jānodrošina noslēguma ziņojumā paredzētie tehniskie risinājumi, kas garantētu pieļaujamo trokšņa līmeņu ievērošanu uzņēmumam tuvāko dzīvojamo māju teritorijā.
- Izstrādājot un realizējot projektu, jāparedz uzņēmuma ieregulēšanas un uzsākšanas darbu, kā arī drošas darbības apturēšanas darbu pasākumu kompleksa izstrāde un realizācija, plānojot un realizējot nepieciešamos pasākumus, lai nepieļautu vides piesārņojumu.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam tehniskā ūdens ieguvei ūdensgūtni uzņēmuma teritorijā ierīkot Mūru – Žagares (D₃mr-žg) vai Gaujas (D₃gj) ūdens horizontos.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam izprojektēt un ieviest slēgta/atgriezeniska tipa ūdens cirkulācijas sistēmas koksa dzesēšanai un energoblokā, lai maksimāli samazinātu ūdens zudumus.
- Komunālos notekūdeņus jānovada Liepājas pilsētas kanalizācijas tīklā.
- Virszemes noteces ūdeņus no uzņēmuma teritorijas jāsavāc, jāattīra un jāizmanto atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam risinājumam.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam uzņēmumā veidojošos atkritumu apsaimniekošanai jānoslēdz līgumi ar licencētām firmām.
- Jāparedz un jānodrošina pasākumu komplekss iespējamo ugunsbīstamo situāciju nepieļaušanai un novēršanai un strādājošo aizsardzībai, tai skaitā nodrošinot ziņojumā paredzēto akmeņogļu temperatūras režīma un mitruma pastāvīgu kontroli, nepieļaujot putekļu veidošanos un sprādzienbīstamu koncentrāciju izveidošanos nevienā no tehnoloģiskā procesa posmiem.

- Ņemot vērā uzņēmuma darbības specifiku, jānodrošina atbilstoša darbinieku apmācība par drošām darbu metodēm un avārijas situāciju nepieļaušanu, kā arī par nepieciešamajām rīcībām un informācijas sniegšanu iespējamo tehnisko kļūmju, negadījumu vai avārijas situāciju gadījumos.
- Detalizēti izstrādājama un realizējama dublējošo drošības un tehnoloģisko sistēmu darbība iespējamo negadījumu nepieļaušanai un novēršanai.
- Būvdarbos pielietotās tehnoloģijas un risinājumi, kā arī uzņēmuma ekspluatācija nedrīkst negatīvi ietekmēt piegulošo teritoriju un esošo būvju izmantošanu.
- Likumdošanā noteiktajā kārtībā Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē jāiesniedz pieteikums piesārņojošas darbības atļaujas un Siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas saņemšanai.
- Vides stāvokļa monitoringa punktus un kontroles parametrus jāaskaņo Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē piesārņojošas darbības atļaujas sagatavošanas procesā, pievēršot uzmanību arī palaišanas – ieregulēšanas darbiem, lai gūtu uzskatāmu atgriezenisko informāciju par koksēšanas procesa atbilstību plānotajiem parametriem un, nepieciešamības gadījumā, pilnveidotu nepieciešamo sistēmu darbību.
- Rekomendējam par vides kvalitātes monitoringa rezultātiem regulāri informēt pašvaldību, nodrošinot aktuālās un būtiskās informācijas pieejamību arī sabiedrībai. Šai aspektā atbalstāms ir noslēguma ziņojumā piedāvātais risinājums par informatīvā tablo izvietojumu, atspoguļojot tajā monitoringa rezultātus tiešsaistes režīmā.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolēmij rekomendēt Liepājas pilsētas domei un Liepājas Speciālās ekonomiskās zonas pārvaldei izvērtēt ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu par AS “HRC Libau” plānotā energokompleksa izveidi, Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu par noslēguma ziņojumu, institūciju un sabiedrības viedokļus un lemt par šīs darbības akceptu un nosacījumiem tās realizācijai, ņemot vērā šajā atzinumā izvirzītos nosacījumus. Akcepta gadījumā projekta turpmākā izstrāde ir iespējama atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem un šajā atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem, kā arī nodrošinot spēkā esošo normatīvo aktu prasības un turpmākajā projektēšanā detalizēti izstrādājot un realizējot visus nepieciešamos vides aizsardzības un drošības nosacījumus.

Direktors

A. Lukšēvics

2010.gada 16.novembrī.